

F

oto en memo

Het einde van de Hoogstraat

Deze foto is net na de eeuwwisseling genomen. Rechts staat het Rijkspostkantoor. De monumentale woning op de hoek werd bewoond door de stadsgeneesheer. Voorheen was - zoals gezegd - hier een jongens internaat gevestigd geweest, beter gezegd "een instituut voor jonge heeren". De leerlingen kregen er les in Nederlands, Duits, Frans, Engels, Grieks, Latijn en wetenschappen, waaronder meet- en stekunst. Na met goed gevolg de school doorlopen te hebben konden men tot militaire en

andere hoge scholen worden toegelaten. Naast geestelijke vond er ook lichamelijke ontwikkeling plaats. Daar toe was aan de school een gymleerling verbonden. Hij en enkele onderwijzers, een docent oude talen en een muziek- en tekenmeester verzorgden het onderwijs. Na 1860 liep het instituut, dat vanaf 1835 onder leiding van de heer Soeters had bestaan, zodanig terug dat het in 1883 werd opgeheven. De onderwijskundige talenten van heer Soeters werden door inspecteur Wijnbeek hoog aangeslagen.

Met name het wiskundig onderwijs en het zingen, de orde en de "leerlust" werden door hem geroemd. In totaal waren er toen 30 kostschoolleerlingen en 16 dagleerlingen. De inwonende pupillen betaalden 250 gulden per jaar. Wilden zij ook nog Duits, Engels en boekhouden leren dan betaalden zij per vak tien gulden meer. Voor het volgen van Latijn en Grieks moest echter vijftig gulden worden neergeteld. In de twee grote gebouwen tegenover het internaat voor jongens was sinds 1838 een

Nummer 15

Inhoud

De belangrijkste en rijkste straat van Hasselt was een lange tijd de Hoogstraat. Hier stonden de grootste panden en hier woonden de meest vermogende lieden.

Colofon

Foto en memo

© dr. F.W. Schmidt

Samenstelling en tekst: Frits Schmidt

Foto's: collectie Schmidt

Zo zag Hasselt er eind negentiende tot aan het midden van de twintigste eeuw uit

soortgelijke instelling voor meisjes gehuisvest. De meisjesschool die in 1838 het pand betrok, werd gerund door mevrouw Hofs, geboren Loosjes, die door haar man – een onderwijzer – werd bijgestaan. Het vakkenpakket leek veel op dat van het jongensinstituut; Frans, schrijven, rekenen, zingen, geschiedenis, aardrijkskunde en “Hoogduitsch”. Alleen werden er dus geen oude talen gegeven. Het onderwijs werd aan de twaalf inwonende en de tien uitwonende leerlingen klassikaal aangeboden. In de veertiger jaren groeide de school zelfs zodanig, dat een uitbreiding met een lokaal noodzakelijk werd geacht. Maar ook hier deed zich na 1860 de terugval voor. In 1866 verhuisde de school noodgedwongen naar Bennekom. De vestiging in het jaar daaropvolgend van een nieuwe instelling voor meisjes, kon de neergang niet keren en in 1884 volgde

dan ook de definitieve opheffing. Daarna deden de gebouwen nog een paar jaar dienst als kerkgebouw voor de Nederlands Gereformeerden, die in 1886 als dolerenden de hervormde kerk de rug hadden toegekeerd. Na hun vertrek kreeg het nog even in de periode 1892—1901 zijn oorspronkelijke bestem-

jongens. De stad is dan al geëlectriceerd. Ook de tramverbinding bestaat dan al. Boven de woning met de topgevel is nog net een stukje van de pijp van de melkfabriek te zien. Aan het eind van de Hoogstraat is bij een weer wat grotere woning een groep poserende kinderen te zien.

ming terug. In die periode was de Christelijke School er gehuisvest. Na de beide schoolgebouwen is nog een tweetal huizen onder één dak te zien en dan volgt nog een huis met twee verdiepingen. Alle woningen die daarna volgen zijn verdwenen. De stadsboerderij ernaast - later vestigde zich hier de aannemer Buter - moest al eerder plaatsmaken voor de bakkerij en winkel van de firma Timmerman. Op de foto linksonder is echter het voormalige bedrijfspand van Buter nog te zien. Op een handkar zit een tweetal

Een laan met bomen vormde de laatste aanblik van Hasselt voor een ieder die met de tram de stad richting Zwartsluis verliet. Wat foto's niet kunnen laten zien en wat aan het voorstellingsvermogen van de kijker wordt overgelaten, zijn de geuren en de geluiden. Zo ligt de Hoogstraat op de bovenste foto bezaaid met paardenmest. En de grote groep kinderen doet vermoeden dat het ook aan de nodige stilte zal hebben ontbroken.

